

PROGRAM WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY
ZESPOŁU SZKÓŁ NR 2 CKZiU im. JAROSŁAWA IWASZKIEWICZA W KATOWICACH
w roku szkolnym 2025/2026

Podstawa prawna:

1. Art. 26 ust. 1 i 84 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r – Prawo oświatowe (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 poz.910);
2. Priorytety Ministra Edukacji Narodowej na rok szkolny 2025 / 2026;
3. Uchwały i wnioski Rady Pedagogicznej;
4. Statut Zespołu Szkół NR 2 CKZiU im. J. Iwaszkiewicza w Katowicach.

I. Cele programu:

1. Wprowadzanie uczniów w świat wartości, wskazywanie wzorców postępowania i budowanie relacji społecznych sprzyjających bezpiecznemu rozwojowi.
2. Dbłość o dobro uczniów, troska o ich zdrowie, postawę moralną i obywatelską oraz poszanowanie godności osobistej każdego ucznia.

3. Praca wychowawcza i działania profilaktyczne nad całością osobowości ucznia z uwzględnieniem kształtowania sfery psychicznej, duchowej i fizycznej.
4. Umożliwienie uczniom zdobycia wiedzy i umiejętności pozwalających im na kontynuowanie dalszej edukacji lub podjęcie pracy; rozwijanie kompetencji takich jak innowacyjność, kreatywność, umiejętność logicznego myślenia, argumentowania i wyciągania wniosków, bezpiecznego i efektywnego korzystania z technologii cyfrowych, właściwego wykorzystywania sztucznej inteligencji.
5. Uwrażliwienie na potrzeby ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, indywidualizacja procesu dydaktycznego do potrzeb i stanu psychofizycznego uczniów.
6. Wspieranie uczniów w rozpoznawaniu własnych predyspozycji i określaniu drogi dalszej życiowej, umiejętność samokształcenia.
7. Kształtowanie postaw tolerancyjnych, aktywnych, odpowiedzialnych, wrażliwych i otwartych na potrzeby innych, przygotowanych do życia w duchu pokoju, szacunku wobec siebie, w klimacie przynależności społecznej i miłości do Ojczyzny, respektowaniu norm społecznych.
8. Uwrażliwienie młodzieży na istotne problemy społeczne, w tym skutki zmiany klimatu oraz zagadnienia ochrony środowiska.
9. Pomoc uczniom w zrozumieniu problemów, z którymi stykają się na co dzień oraz kształtowanie umiejętności zachowania się w sytuacjach problemowych, rozwiązywanie konfliktów, rozwijanie poczucia odpowiedzialności za swoje zachowanie (także prawnie i finansowo).
10. Dostarczanie uczniom, rodzicom i nauczycielom informacji o środkach uzależniających i mechanizmie ich działania.
11. Ścisła współpraca nauczycieli z rodzicami uczniów, wymiana doświadczeń.

Program przeznaczony jest do prowadzenia zajęć we wszystkich oddziałach.

II. Diagnoza:

Podstawą planowania działalności wychowawczo - profilaktycznej w roku szkolnym 2025/2026 jest diagnoza dokonana w czerwcu 2025r., ustalone przez MEN kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2025/2026 oraz Rozporządzenie MEN w sprawie ramowych planów nauczania. Do przeprowadzenia diagnozy wykorzystano: wnioski z ewaluacji, wyniki ankiety przeprowadzonej wśród uczniów klas piątych i trzecich w kwietniu 2025 roku, charakterystykę wychowawczą klas sporządzoną przez wychowawców tych klas, oraz wnioski z obserwacji i rozmów z

uczniami, wychowawcami i rodzicami. Diagnoza została przygotowana przez zespół ewaluacji, pedagoga, pedagoga specjalnego oraz psychologa szkolnego przy współpracy z wychowawcami klas.

III. Czynniki ryzyka i czynniki chroniące związane z zachowaniami problemowymi uczniów:

Za czynniki ryzyka należy rozumieć indywidualne cechy i zachowania uczniów, cechy środowiska społecznego i efekty ich wzajemnego oddziaływania, które wiążą się z wysokim prawdopodobieństwem wystąpienia zachowań ryzykownych stanowiących zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju, zdrowia, bezpieczeństwa lub funkcjonowania społecznego.

Za czynniki chroniące należy rozumieć indywidualne cechy i zachowania uczniów, cechy środowiska społecznego i efekty ich wzajemnego oddziaływania, których występowanie wzmacnia ogólny potencjał zdrowotny ucznia i zwiększa jego odporność na działanie czynników ryzyka.

a) Czynniki ryzyka:

Czynniki ryzyka związane z rodziną:

- rozpad więzi małżeńskich (rodziny niepełne, rodzice samotnie wychowujący dzieci), rodziny niewydolne wychowawczo, rodziny problemowe, zbyt małe zainteresowanie i wsparcie dzieci ze strony rodziców, brak konsekwencji;

Czynniki ryzyka związane z edukacją:

- niska motywacja do osiągnięć szkolnych, słabe wyniki w nauce, niska frekwencja, wagary, duży odsetek uczniów ze zdiagnozowanymi deficytami i dysfunkcjami rozwojowymi;
- zaległości związane z zaniedbaniami z poprzednich etapów edukacyjnych;

Środowiskowe czynniki ryzyka :

- brak wartościowych relacji rówieśniczych, konfliktowość między rówieśnikami;

Osobowościowe czynniki ryzyka:

- ryzykowne i nadmierne korzystanie z internetu, symptomy zaburzeń emocjonalnych (smutek, nadwrażliwość, lęk, zaburzenia odżywiania, impulsywność), słabe poczucie własnej wartości, lenistwo, brak umiejętności zagospodarowania czasu wolnego, palenie tytoniu, e-papierosów;
- zmiany nastroju, rozdrażnienie, znudzenie, apatia, niezadowolenie, lęki spowodowane sytuacjami rodzinnymi oraz sytuacją na świecie.

b) Czynniki chroniące:

Czynniki chroniące związane z rodziną:

- więzi emocjonalne z najbliższymi, normy i wartości wynoszone z domu rodzinnego;

Czynniki chroniące związane z edukacją:

- pozytywny klimat szkoły, poczucie przynależności do szkoły, zrozumienie i wsparcie ze strony nauczycieli, wzmocnienia pozytywne i okazje do przeżywania sukcesu, możliwość rozwijania swoich zainteresowań, respektowanie i poszanowanie norm, wartości, autorytetów i tradycji;

Środowiskowe czynniki chroniące:

- pozytywna grupa rówieśnicza, zaangażowanie uczniów w życie pozaszkolne i pozalekcyjne;

Osobowościowe czynniki chroniące:

- motywacja do realizacji obowiązku szkolnego, kultura osobista uczniów, wartości najwyżej cenione wśród uczniów: tolerancja, szczerłość, pracowitość, szacunek, uczciwość.

IV. Ewaluacja programu:

Program będzie ewaluowany na zakończenie bieżącego roku szkolnego, w celu podniesienia efektywności pracy wychowawczo – profilaktycznej szkoły w przyszłym roku, uzyskania informacji o przebiegu realizacji działań programu i poznania ewentualnych trudności, dokonania oceny w zakresie wiedzy i umiejętności nabytych przez uczestników programu. Zakres ewaluacji określi powołany w tym celu zespół.

V. Sposoby realizacji założonych celów;

Cel	Zadanie	Sposób realizacji	Odbiorcy działań	Odpowiedzialni
Kształtowanie myślenia analitycznego i umiejętności matematyczno-przyrodniczych w kształceniu ogólnym	<p>Rozwijanie umiejętności rozwiązywania problemów i krytycznego myślenia.</p> <p>Organizowanie konkursów i projektów rozwijających kompetencje matematyczne i przyrodnicze.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • stosowanie metod aktywizujących: burza mózgów, mapa myśli, metoda projektu • rozwiązywanie zadań problemowych i sytuacji praktycznych z życia codziennego • organizowanie warsztatów, doświadczeń i eksperymentów naukowych • wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych (np. programy edukacyjne, aplikacje, platformy e-learningowe) • prowadzenie projektów interdyscyplinarnych (np. łączących matematykę, fizykę, chemię i biologię, przedmioty zawodowe) • przygotowywanie uczniów do konkursów szkolnych i pozaszkolnych • indywidualizacja pracy z uczniem (dostosowanie poziomu trudności zadań) • rozwijanie umiejętności logicznego myślenia poprzez gry edukacyjne i łamigłówki • analiza wyników i wspólne omawianie błędów. 	uczniowie	wychowawcy nauczyciele pedagog dyrektor
Wychowanie obywatelskie i patriotyczne	<p>Organizowanie programów i projektów patriotycznych, społecznych i kulturalnych.</p> <p>Kształtowanie postawy odpowiedzialności za</p>	<ul style="list-style-type: none"> • organizowanie uroczystości szkolnych związanych ze świętami narodowymi • udział uczniów w apelach, akademiach i wydarzeniach lokalnych • realizacja projektów obywatelskich (np. wolontariat, akcje społeczne) • współpraca z instytucjami lokalnymi • prowadzenie lekcji wychowawczych dotyczących praw i obowiązków obywatela • organizowanie wycieczek edukacyjnych do miejsc pamięci narodowej 	samorząd uczniowie	wychowawcy nauczyciele bibliotekarz pedagog

	<p>bezpieczeństwo swoje i innych.</p> <p>Podnoszenie świadomości obywatelskiej i społecznej.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozwijanie postaw patriotycznych poprzez poznawanie historii Polski • kształtowanie szacunku do symboli narodowych • promowanie postaw prospołecznych i odpowiedzialności za innych • prowadzenie debat i dyskusji na tematy społeczne • zachęcanie do aktywnego udziału w projektach budżetu obywatelskiego • angażowanie uczniów w działania samorządu szkolnego. 		
Promowanie zdrowego stylu życia	<p>Kształtowanie postaw prozdrowotnych poprzez edukację zdrowotną.</p> <p>Organizowanie zajęć sportowych i rekreacyjnych.</p> <p>Zachęcanie do aktywnego spędzania czasu wolnego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • organizowanie zajęć sportowych, rekreacyjnych • prowadzenie lekcji i warsztatów z zakresu zdrowego odżywiania • edukacja dotycząca higieny życia codziennego, rozwijanie umiejętności świadomego wyboru oraz asertywnego odmawiania • realizacja programów profilaktycznych (np. przeciwdziałanie uzależnieniom) • organizowanie dni zdrowia i akcji prozdrowotnych • promowanie aktywności fizycznej (np. spacer, rajdy, wycieczki) • zachęcanie do ograniczenia czasu spędzanego przed ekranem • wspieranie zdrowia psychicznego (rozmowy, warsztaty, wsparcie psychologa) • kształtowanie umiejętności radzenia sobie ze stresem • propagowanie zasad bezpieczeństwa (np. w szkole i poza nią) • udział w kampaniach społecznych i programach profilaktycznych. 	uczniowie	wychowawcy nauczyciele biologii, WF
Higiena cyfrowa i bezpieczne korzystanie z Internetu	Edukacja uczniów w zakresie krytycznej analizy treści	<ul style="list-style-type: none"> • prowadzenie zajęć dotyczących bezpiecznego korzystania z Internetu • edukacja w zakresie ochrony danych osobowych i prywatności • rozwijanie umiejętności krytycznej analizy treści internetowych 	uczniowie nauczyciele	wychowawcy nauczyciele informatyki pedagog psycholog

	<p>internetowych.</p> <p>Szkolenia dla nauczycieli w zakresie wykorzystywania nowoczesnych technologii i AI.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omawianie zagrożeń w sieci (cyberprzemoc, uzależnienia, fake newsy) • organizowanie warsztatów i prelekcji z ekspertami (np. policja, specjaliści IT) • szkolenia dla nauczycieli z zakresu wykorzystania nowoczesnych technologii i AI • promowanie odpowiedzialnego korzystania z urządzeń cyfrowych • wdrażanie zasad korzystania z technologii w szkole • korzystanie z platform edukacyjnych w sposób świadomy i bezpieczny • zachęcanie do równowagi między światem online a offline • informowanie rodziców o zagrożeniach cyfrowych i sposobach ochrony dzieci. 		dyrektor
<p>Profilaktyka przemocy rówieśniczej i troska o zdrowie psychiczne</p>	<p>Prowadzenie warsztatów dotyczących komunikacji, empatii i rozwiązywania konfliktów.</p> <p>Udzielanie wsparcia emocjonalnego dla uczniów i nauczycieli.</p> <p>Współpraca z rodzicami i specjalistami w zakresie profilaktyki kryzysów psychicznych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • prowadzenie warsztatów dotyczących komunikacji interpersonalnej, empatii oraz rozwiązywania konfliktów • organizowanie zajęć integracyjnych wzmacniających relacje w klasie • prowadzenie lekcji wychowawczych dotyczących przeciwdziałania przemocy i cyberprzemocy • realizacja programów profilaktycznych (np. przeciwdziałanie agresji, depresji, uzależnieniom) • zapewnienie stałego wsparcia psychologicznego i pedagogicznego w szkole • organizowanie indywidualnych konsultacji dla uczniów w kryzysie • współpraca z rodzicami w zakresie rozpoznawania problemów emocjonalnych uczniów • współpraca ze specjalistami (psycholog, kurator) • prowadzenie kampanii informacyjnych na temat zdrowia psychicznego • wdrażanie procedur reagowania na przemoc (np. zgłaszanie, interwencje) 	uczniowie nauczyciele	<p>Wychowawcy</p> <p>nauczyciele</p> <p>pedagog</p> <p>psycholog</p> <p>dyrektor</p>

		<ul style="list-style-type: none"> • budowanie atmosfery bezpieczeństwa i zaufania w szkole • organizowanie szkoleń wspierających dobrostan i kondycję psychiczną nauczycieli. 		
Rozwijanie aktywności poznawczej i poczucia sprawczości ucznia.	<p>Promowanie metod aktywizujących na lekcjach.</p> <p>Tworzenie przestrzeni do samodzielnej pracy uczniów, projektów i inicjatyw uczniowskich.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Stosowanie metod aktywizujących na lekcjach (burza mózgów, dyskusja, debata, metoda projektu) • zadawanie pytań problemowych zamiast podawania gotowych odpowiedzi • organizowanie pracy w grupach i parach • wykorzystywanie gier dydaktycznych i symulacji • zachęcanie do samodzielnego poszukiwania informacji • wprowadzanie elementów samooceny i refleksji • traktowanie błędów jako naturalnego elementu nauki • udzielanie konstruktywnej informacji zwrotnej, docenianie wysiłków, nie tylko efektu • budowanie atmosfery bezpieczeństwa i akceptacji. 	uczniowie	wychowawcy nauczyciele pedagog psycholog bibliotekarz
Dbłość o właściwy rozwój edukacyjny uczniów.	<p>Wsparcie uczniów z niepowodzeniami edukacyjnymi.</p> <p>Wzbudzenie motywacji do nauki, rozwijania zainteresowań, kreatywności, poszukiwanie pasji.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zapoznavanie uczniów z różnymi metodami uczenia się oraz planowania własnej pracy • prowadzenie zajęć dydaktyczno-wyrównawczych oraz kompensacyjnych dla uczniów • organizowanie pomocy koleżeńskiej wśród uczniów • indywidualizacja procesu dydaktycznego uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych • umożliwienie uczniom brania udziału w projektach, wyjazdach na praktyki zagraniczne, konkursach. 	uczniowie	wychowawcy nauczyciele pedagog

Program uchwalony przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną

